

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje wstępne

Nazwa przedmiotu	Współczesne systemy profilaktyki społecznej
Wydział	Wydział Psychologii, Pedagogiki i Nauk Humanistycznych
Kierunek	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
Specjalność/Ścieżka specjalizacyjna	—
Poziom PRK	7 PRK
Poziom kształcenia	jednolite studia magisterskie
Forma studiów	studia niestacjonarne
Grupa zajęć	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna (standard kształcenia: Nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (klasy I–III szkoły podstawowej)
Liczba punktów ECTS	1
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Liczba godzin ogółem	15 godz.
Cykl dydaktyczny	2023/2024 zimowy
Semestr studiów	9
Rok studiów	5
Profil kształcenia	praktyczny
Rok realizacji	2027/2028
Język wykładowy	polski
Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr Jolanta Pułka (e-mail: jpulka@afm.edu.pl)

Semestr, liczba punktów ECTS, rodzaj zajęć, liczba godzin w planie studiów

Semestr	Wykład
9	15 godz. 1 ECTS

2. Cele przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest poszerzenie wiedzy studentów na temat współczesnego systemu profilaktyki społecznej, koncepcji teoretycznych i działań profilaktycznych, realizowanych w środowisku otwartym, a także uwrażliwienie na wybór oddziaływań ze względu na określone kryteria, zależne od uwarunkowań indywidualnych, rodzinnych i środowiskowych, dotyczących w szczególności dzieci i młodzieży szkolnej
----	--

3. Wymagania wstępne

-

4. Opis efektów uczenia się

W1	Wiedza: student zna współczesny model profilaktyki społecznej, wymienia rodzaje i poziomy profilaktyki społecznej, charakteryzuje i podaje przykłady czynników ryzyka i czynników chroniących, omawia założenia koncepcji resilience, określa rolę zasobów indywidualnych, rodzinnych i środowiskowych w przeciwdziałaniu zjawiskom problemowym dzieci i młodzieży, wskazuje przykłady programów profilaktycznych, adresowanych do dzieci, młodzieży lub dorosłych w zakresie wzmacniania potencjału społecznego, zna strategie profilaktyczne, wykorzystywane w profilaktyce społecznej	A.2.W1. , A.2.W2. , A.2.W5. , EUK7_W3, EUK7_W17
-----------	--	--

5. Treści programowe

Wykład (15 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 9)
Wyk1	1. Ewolucyjny rys rozwoju myślenia o profilaktyce społecznej - od tradycyjnego do współczesnego 2. Poziomy profilaktyki społecznej w ujęciu tradycyjnym (profilaktyka pierwszorzędowa, drugorzędowa, trzeciorzędowa) 3. Klasyfikacja poziomów profilaktyki społecznej w modelu współczesnym (profilaktyka uniwersalna, selektywna, wskazująca) 4. Rola czynników chroniących w systemie profilaktyki społecznej - koncepcja resilience (m.in. N. Garmezy, S. S. Luthar) 5. Rola czynników ryzyka w występowaniu problemowych zachowań dzieci i młodzieży – teoria R. i S. Jessorów 6. Strategie profilaktyczne i wybrane rekomendowane programy profilaktyczne

6. Metody dydaktyczne

Wykład	
M6	Dyskusja
M17	Prezentacja multimedialna

7. Nakład pracy studenta

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Wykład	15 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Praca własna studenta	
	10 godz.

Całkowite obciążenia	
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	25 godz.
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1 ECTS

8. Kryteria oceny

Warunki zaliczenia przedmiotu:

Pozytywna ocena z odpowiedzi ustnej, udział w dyskusjach podczas wykładów

Wykłady (Egzamin końcowy / Zaliczenie końcowe)	
Na ocenę 5:	odpowiedź ustna z wykorzystaniem odniesień do teorii i praktyki, dzielenie się doświadczeniem, własną refleksją na zagadnienia poruszane w toku dyskusji podczas wykładów (min. 90% poprawnych odpowiedzi)
Na ocenę 4,5:	odpowiedź ustna z wykorzystaniem odniesień do teorii i praktyki, dzielenie się doświadczeniem i przemyśleniami odnośnie zagadnień poruszanych w toku dyskusji podczas wykładów (min. 80% poprawnych odpowiedzi)
Na ocenę 4:	odpowiedź ustna z wykorzystaniem odniesień do teorii i praktyki, udział w czasie dyskusji podczas wykładów (min. 70% poprawnych odpowiedzi)
Na ocenę 3,5:	odpowiedź ustna na bazie praktyki, wskazanie przykładów, próba powiązania ich z teoretycznymi aspektami profilaktyki społecznej (min. 60% poprawnych odpowiedzi)
Na ocenę 3:	odpowiedź ustna na bazie praktyki, wskazanie przykładów (min. 51% poprawnych odpowiedzi)

9. Literatura

Literatura podstawowa

1. K. Borzucka – Sitkiewicz. Profilaktyka społeczna. Aspekty teoretyczno – metodyczne, UŚ, Katowice 2013.
2. M. Deptuła, Odrzucenie rówieśnicze. Profilaktyka i terapia, PWN, Warszawa 2019.
3. K. Ostaszewski. Zachowania ryzykowne młodzieży w perspektywie mechanizmów resilience., IPiN, Warszawa 2014
4. J. Szymańska, Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki, ORE, Warszawa 2015.
5. B. Urban, M. Konopczyński. Profilaktyka i probacja w środowisku lokalnym, UJ, Kraków 2013.
2. 1. K. Borzucka – Sitkiewicz. Profilaktyka społeczna. Aspekty teoretyczno – metodyczne, UŚ, Katowice 2013.
2. M. Deptuła, Odrzucenie rówieśnicze. Profilaktyka i terapia, PWN, Warszawa 2019.
3. K. Ostaszewski. Zachowania ryzykowne młodzieży w perspektywie mechanizmów resilience., IPiN, Warszawa 2014
4. J. Szymańska, Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki, ORE, Warszawa 2015.
5. B. Urban, M. Konopczyński. Profilaktyka i probacja w środowisku lokalnym, UJ, Kraków 2013.

Publikacje prowadzącego

1. 1. Profilaktyka w środowisku lokalnym. Wybrane teorie, metodologie, programy, Oficyna Wydawnicza AFM, Kraków 2020.
2. J. Pułka, E. Wysocka, Szkoła stymulująca czy hamująca rozwój osobowości uczniów? Zmiana nastawień życiowych w toku edukacji szkolnej, Oficyna Wydawnicza AFM, Kraków 2018.